

פחד דוד

פרשת
במדבר
ה' סיון
תשע"ה
767

י"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 18:58 | 19:13 | 19:06 | 19:14

מוציא שבת 20:15 | 20:18 | 20:19 | 20:16

רבינו תם 20:52 | 20:49 | 20:52 | 20:50

משכיל לדוד

ישראל אשר בך אתפאר

"שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחותם לבית אבותם במספר שמות כל זכר לגלגלותם".
(במדבר א, ב)

מצינו בענין מנין עם ישראל שהתורה האריכה ופירטה בדקדוק רב את פרטי המנין לגבי החודש השנה והמקום בו נעשה. וקשה מדוע התורה שדרכה להיות קצרנית וחסכונית במילותיה, חרגה הפעם ממנהגה זה וכתבה בפירוט רב את פרטי המנין, בזמן שלכאורה הם אינם נצרכים לצורך הבנת הענין.

כמו כן ידוע (שמות ל, יב) שהקב"ה ציוה על משה למנות את ישראל באמצעות מחצית השקל ולא לסופרם באופן ישיר, על מנת שלא תשל וט בהם עין רעה (רש"י שם). ועל כך יש לשאול, ממה נפשך, הרי הקב"ה הינו מנהיגו של עולם ואין נסתר מנגד עיניו, וברי הוא שמניינם ומספרם של עם ישראל היה גלוי וידוע לפניו, על כן תמוה משום מה רצה ה' למנות את ישראל באמצעות מחצית השקל, בזמן שכבר היה גלוי וידוע לפניו מהו מניינם של עם ישראל.

ובכדי להשיב על אלו השאלות, נקדים ונאמר שעם ישראל שונה ומיוחד מכל העמים כולם על פני האדמה, מתוך כך שניתנה לו תורה על הר סיני ומרגע זה נעשה לעם הבחירה. ולכך אמר הקב"ה על בניו (ישעיה מט, ג) "ישראל אשר בך אתפאר", ומפני מה הקב"ה מתפאר ומתכבד בבניו, היות והם לומדים את תורתו בשמחה עצומה ומקיימים את מצוותיו מתוך מסירות נפש. והנה לימוד התורה וקיום מצוותיה דורשים הקרבה עצמית עצומה, כיון שהאדם אינו יכול לעשות ככל העולה על רוחו, אלא עליו לחשב כל פסיעה ומעשה שלו האם הם עולים בקנה אחד עם דברי התורה הקדושה, או חלילה סותרים אותה.

ואם נתבונן בחייו של יהודי שומר תורה ומצוות, נכיר ונראה שהם אינם פשוטים כלל ועיקר, שהרי עליו להקיץ משנתו בבוקר, לומר מודה אני, ליטול ידיו כהלכה, להתפלל, לקבוע עיתים לתורה, ולאחר מכן כל סדר יומו תלוי ועומד על פי דברי התורה הקדושה, שעליו להקפיד על כשרות המזון הנכנס אל פיו, לשמור על טהרת עיניו לבל ישלכו במראות אסורים, ואף לאחר שנשא אשה עליו לשמור על כל כללי ההלכה. כך שאורח החיים על פי ההלכה היהודית דורש התעלות והתגברות עצמית, ולמרות כל הויפי והברכה המצויים בחיים אלו, אין בכך לבטל ולגרוע מן הקושי הכרוך בכך.

ועל כך אמר דוד המלך בתהילים (קמז, יט-כ) "מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל, לא עשה כן לכל גוי". וביאור דברי נעים זמירות ישראל, שלא מצינו חוקים ומשפטים כחוקי התורה אצל אומות העולם, וזאת משום שחוקי ה' דורשים מסירות נפש, ואילו אומות העולם מתוך היותם נהנתנים ודבוקים בחומר, אינם יכולים למסור נפשם עבור קיום מצוות וחוקים, ועל כן לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום. כל צורך לגבור על רצונם מפני רצונה.

לכך אמר הקב"ה לבניו ישראל אשר בך אתפאר, היות ועם ישראל הינו גוי קדוש אשר חי את חייו על פי חוקות התורה ומכניע את רצונו מפני רצונו של מקום מבלי לעורר ולהקשות קושיות, למרות שאורח חיים זה דורש ממנו הקרבה ומסירות נפש.

והנה כפי שפתחנו בראשית דברינו, פרשת במדבר עוסקת במנין עם ישראל תוך ציון והדגשת פרטים רבים הנוגעים לגבי המנין ותאריך מדויק, שנה, מקום וכו'. ונראה שרצה הקב"ה להראותנו שבאותו הזמן שבו נערך המנין, שנה וחודש לאחר צאתם ממצרים, עם ישראל כבר היו בבחינת עם ממש. ואם ננסה לבדוק ולעיין אחר היווצרותם של אומות שונות על פני תבל, מיד נראה שהיווצרותם עם אינה דבר של מה בכך, אלא שנים רבות ולעתים אף עשרות ומאות שנים חולפות עד שקבוצת אנשים מתגבשת ומתאחדת וראויה לשאת את התואר עם.

והנה בעם ישראל מצינו תופעה מופלאה שאין לה אח ורע בכל העולם כולו, שכפי שנמצאנו למדים מדברי התורה הקדושה, שנה וחודש לאחר יציאתם ממצרים הם היו כבר בגדר עם והיה צורך למנותם. ואמנם מניינם של עם ישראל היה גלוי וידוע לפני הבורא יתברך ומצד עצמו לא היה לו צורך למנותם, אלא שרצה הבורא להראות לכל אומות העולם ששאלו על התורה מה כתיב בה, שבני ישראל הינם תופעת טבע יחידה ומופלאה שזכו להתגבש ולהיעשות לעם בפרק זמן כה קצר, כיון שעמדו לרגלי הר סיני וקיבלו את התורה. ובזכות זה נעשו חלק מן התורה שמניינה דומה למנין בני ישראל, ונעשו לאחד עם הקב"ה והתורה.

אם כן זו הסיבה שהתורה טורחת ומדגישה את התאריך והשנה שבו נערך המנין, וכן מציינת את מדבר סיני אשר בו עמד הר סיני, על מנת להוכיח לכל העולם כולו שעם ישראל נעשה לעם בחירה, והקב"ה מתפאר בו וקורא עליו (ישעיה מט, ג) "ישראל אשר בך אתפאר", וכל זה קרה בתוך פרק זמן קצר מאוד שאין שני לו בכל תולדות האנושות. וכל זאת למה, כיון שקיבלו עליהם את התורה במסירות נפש מבלי לשאול ולעורר עליה קושיות.

העולה מאלו הדברים שעם ישראל הם בבחינת אחד, כיון שמקורם מאת הבורא ברוך הוא שעליו נאמר (זכריה יד, ט) 'ה' אחד ושמו אחד', וכשם שלא ניתן לספור דבר אחד יחדיו, כך גם לא ניתן למנות את ישראל בגופם היות והם כאחד כולל. וכתוב בזוהר (עי' ח"ב ז, ב) שקודשא בריך הוא, אורייתא וישראל חד הם. שכאשר עם ישראל דבקים בה' ובתורתו, הם נעשים למציאות אחת שלמה ומאוחדת, על כן לא ניתן למנותם בגופם באופן ישיר, אלא רק באופן עקיף, והבן.

הילולא דצדיקיא

ה - רבי אורי שרגא הלוי קלרמן ראש ישיבת "כנסת חזקיהו"

ו - דוד המלך ע"ה נעים זמירות ישראל

ז - רבי ישראל בעל שם טוב

ח - רבי משה חיים מבבל

ט - רבי יעקב חיים סופר מח"ס "כף החיים"

י - רבי ישמעאל הכהן

יא - רבי יצחק יעקב וייס ראב"ד ירושלים

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במה מפטירין

הפטרות השבוע: "והיה מספר". (הושע ב. א)

הקשר לפרשה: בהפטרה מבשר הנביא הושע שמספר בני ישראל יהיה כחול הים אשר לא ימד ולא יספר, שהוא מענין הפרשה שהיא מתחילה במפקד ובספירת בני ישראל.

"והיה מספר בני ישראל כחול הים". (הושע ב. א)

כל דבר המנוי יש בו מעלה ויש בו חסרון; מעלתו היא שאין למזיקין שליטה עליו. חסרונו הוא שאין הברכה שרויה אלא בדבר הסמוי מן העין.

לפיכך צויה ה' למנות את בני ישראל למען לא תהיה למזיקין הרעים שליטה עליהם, אלא אדרבה "ברוך תהיה מכל העמים". העמים עצמם יהיו נאלצים להביע לכם את ברכתם. מלאך רע על כרחו יענה אמן. ואכן ביחס לזה יהיו בני ישראל בחזקת מנויים. כאמור "והיה מספר בני ישראל".

אולם ביחס לצד הרע שבמנין, שאין הברכה שרויה בדבר המנוי - יהיו בני ישראל בחזקת בלתי מנויים כאמור "אשר לא ימד ולא יספר". שכבר הבטיח השי"ת לאבותינו להרבות את זרעם ככוכבי השמים וכחול הים.

(קומץ המנחה")

"והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני א-ל חי" (הושע ב. א)

מגילת איכה נחתמת בפסוקים: "השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם. כי אם מאס מאסתנו קצפת עלינו עד מאד". ומסביר הנצי"ב ב"העמק דבר" את כוונת הכתוב, כך: אדון הכועס מאד על עבדו, נוטל שוט ומכה ומכלה בו את זעמו, אבל לא בכל מקרה. אם הוא חושב למכרו, אין לו שום ענין ללמדו לקח, ואדרבה, אם הוא יכה אותו ויחבול בו, יקשה עליו למכרו.

וזהו שאומר הכתוב: "השיבנו ה' אליך ונשובה". בני ישראל אומרים; ריבוננו של עולם; אנו בטוחים כי אינך רוצה למכור אותנו ולכן אנו מבקשים ממך שכבר תשיב אותנו אליך. ומנין לנו שאתה, אכן, חפץ בנו ולא מענין למכור אותנו? כי אם מאס מאסתנו, מדוע "קצפת עלינו עד מאד" מדוע אתה מכה בנו? אלא ודאי שאתה רוצה בנו, אז "השיבנו ה' אליך".

לפי זה נתן לבאר את הפסוק "והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני א-ל חי", והיינו שכאשר אנו סובלים בגלות ומקבלים מכות מרבונו של עולם, מזה אנו יודעים כי "בני א-ל חי" אנו, ומאכן גם התקוה כי הקב"ה יגאל אותנו.

(ישועות יעקב")

שנת הארץ

יש אומרים שמותר לשים את השאריות שיש בהם קדושת שביעית בשקית בפני עצמה ואחר כך להניח בפח האשפה הרגיל, כמו שעושים בכל השנים עם תרומה גדולה ותרומת מעשר. ויש אומרים שאין לעשות כך, אלא יש לשים כל יום את השאריות בשקית בפני עצמה, ולשמור את השאריות בשקיות אלו עד שירקבו, ורק אחר כך להניחם בפח האשפה הרגיל, פח זה נקרא 'פח שמיטה'. המקור להלכה זו נמצא בתלמוד ירושלמי (שביעית פ"ח ה"ב); "אין סכין בשמן של שביעית במרחץ", והטעם מובא ב"בפני משה" - משום בזיון. ומשום כך יוצא שאין היתר לזרוק את השאריות של הפירות באשפה, אולם אם מניחים קודם את השאריות בתוך שקית ואחר כך משליכים לאשפה, מותר. כפי שנוהגים לעשות עם תרומה גדולה ותרומת מעשר.

אמנם יש הסבורים שאין זה רק בזיון אלא גם הפסד פירות שביעית כיון כך השאריות נפסדות יותר מהר, וגם שמפנים את האשפה כל התכולה הולכת לאיבוד אף שיש עוד שאריות שראויות לאכילה. [שו"ת אור לציון (ח"ב ה"ג) משפטי ארץ (פכ"ג ה"א)].

במסילה נעלה

ישמעו רחוקים ויבואו

מהמאזינים יצרו עימי קשר במשרד שבצרפת, והעידו על עצמם שכבר זמן רב לא חוו חוויה שכזו.

ומוסר גדול זכיתי ללמוד מך, שגם אדם שנמצא רחוק מאד מדרך התורה והמצוות - כשהוא שומע כמה טובה קרבת אלוקים, וכמה שמחה ואושר התורה נותנת הן בעולם הזה והן לעולם הבא, הרי שהוא חש שאלו הם דברי אמת ונשמתו מבקשת להתקרב לכור מחצבתה.

קבלת מרות

באחד הימים בא לפניי יהודי וסיפר לי שחברו רוצה לערוך את חתונתו בבית כנסת רפורמי, על כל המשתמע מך. וכיון שמדובר בנישואין כמו הגויים לכל דבר, שאינם כדת וכדין ואינם ברי תוקף על פי ההלכה היהודית - הוא מבקש ממני שאשוחח עם חברו ואשכנע אותו לערוך חתונה יהודית כשרה כפי שמסור לנו מדורי דורות.

"אינני מכיר את חברך כלל וגם הוא איננו מכיר אותי, אמרתי ליהודי. ומדוע נראה לך שהוא ישמע בקולי ויענה לדברי?"

"כיון שאתה רב ובעל סמכות רוחנית, ועל כן חברי כן ישמע לדבריך!" השיב היהודי ללא היסוס.

"ואם הוא לא ישמע לי?" התחכמתי ושאלתי שוב.

אך ליהודי לא היה כל ספק בעניין והוא השיב בהחלטיות:

"כיון שהרב הוא דמות תורנית חשובה - אני בטוח ללא ספק שלדברך הוא ישמע ויעשה כפי שאתה תורה לו".

לשמע תשובתו של היהודי הרהרתי לעצמי - אשרי העם שככה לו. הנה יהודי זה בטוח בכך שחברו ישמע לקול תלמיד חכם, למרות שחברו אינו מכירני כלל.

כיון שכל יהודי שנשמתו הייתה במעמד הר סיני ושמעו את קול ה' הדובר מתוך האש - קיבלה את התורה ביחד עם כלל עם ישראל. ונשמה יהודית זו השוכנת כעת בקרבו של החבר, בודאי תגרום לו לקבל עליו את מרות החכמים והוא ישמע לקול דבריהם.

באחת השנים נתבקשתי לשאת נאום בכנס ענק שנערך בארצות הברית.

כיון שידעתי שרבים מהמשתתפים הם רפורמים וקונסרבטיביים, אנשים הרחוקים מאד מדרך התורה והמצוות, ראשית כל התניתי את בואי בכך שתהא הפרדה מוחלטת בין גברים לנשים, ואכן כך היה.

לאחר מכן נפניתי לחשוב מה ניתן לומר בפני אנשים בעלי רקע דתי שכזה? הרי את אברהם יצחק ויעקב אבותינו הקדושים הם אינם מכירים וגם אין להם כל עניין בתורה ובמצוות, ועל מה אוכל לדווש בפניהם?

אך במחשבה שנייה עלה בדעתי שגם במעמד הר סיני הקב"ה ירד על ההר ואמר לבני ישראל "אנוכי ה' אלוקיך" (שמות כ, ב), (למרות שדרגת העם הייתה כזו שרק זמן קצר קודם לכן הם השילו את זוהמת המצרים מעליהם ועלו ממ"ט שערים של טומאה, ובנוסף, חלק נכבד מהעם היו אנשי הערב רב שיצאו איתם ממצרים.

אם כן הקהל אשר עמד למרגלות ההר לא היה מן המשובחים ביותר, ובכל אופן הקב"ה ירד אליהם ודיבר עימם.

כיון שכך החלטתי אף אני ללכת בדרכי, וכך דיברתי בפני הקהל בכנס על מעלת תורתנו הקדושה ועל מצוותיה, והסברתי להם שכל פיתויי היצר הרע ותאוות העולם הם הנאות חולפות ולא ניתן למצוא בהם אושר אמיתי אפילו בעולם הזה. והוספתי ואמרתי שלעומת זאת כאשר יהודי מתקרב לקב"ה, חייו מלאים באושר ועושר נפשי ורוחני שכן דברי התורה משמחים הם.

הדרשה שנשאתי בכנס זה נמשכה כמחצית השעה, וכל אותו הזמן הקהל הגדול האזין

ברוב קשב לדברים, ואף לאחר מכן חלק

נצור לשונך

לעורר את הריב

תולה ארץ על בלימה

אסור לספר רכילות 'דרך רמאות', כלומר, שכבר נודע לראובן מה שסיפר עליו שמעון, ורבו על כך, אסור להזכיר את אותו ענין כמסיח לפי תומו וכדי לעורר את המחלוקת, אף שאינו מזכיר את שמו של אותו אדם.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מטרת הדגלים - איחוד וסדר עצמי

על הפסוק בפרשתנו "איש על דגלו באותות לבית אבותם" (במדבר ב. ב), מבאר רש"י - "שכלל דגל יהיה אות מפה צבועה תלויה בו, כאשר צבעו של זה לא כצבעו של זה, אלא צבע כל אחד כגון אבנו הקבועה בחושן".

למקרא דברים אלו מתעוררת פליאה עצומה, הרי ידוע שכל כוחם של עם ישראל נתון להם מתוך היותם מצויים באחדות וערבות הדדית, אם כן קשה עד מאוד מדוע הקב"ה דרש מכל שבט לחנות על פי דגלו הוא, ולא דרש מהם כפי המתבקש לחנות תחת דגל אחד, הרי דגל אחד מסמל אחדות ואחוה בקרב כלל עם ישראל. והנה בזמן שכל שבט נושא את דגלו הפרטי, יכולים הם להגיע לידי ריב ומחלוקת כאשר כל שבט ינסה להתפאר ולהחשיב עצמו ביופי דגלו, ולכאורה היה ניתן למנוע כל זאת על ידי שיחונן תחת דגל אחד שבכוחו לאחד את כלל עם ישראל.

ונראה להשיב כי המילה 'דגל' היא משורש המילה גדלות, וכיצד יזכו עם ישראל להגיע לידי גדלות בתורה, על ידי שיהיו מצויים בסדר מופתי ויחונן סביב אוהל מועד איש על דגלו לבית אבותם. והנה נראה לומר שהארגון והסדר הינם בכלל דרך ארץ, היות ואדם יודע ומכיר את מקומו ועל פי מקומו זה הוא פועל את פעולותיו, ומשום שדרך ארץ קדמה לתורה (תנ"א רבה א), לפיכך צויה אותם הבורא ברוך הוא להיות חונים כל אחד במקומו על פי דגלו, ובה יתחנכו לסדר ודרך ארץ כאשר אין הקטן מקדים את הגדול אלא נמצא במקום הנכון והראוי לו על פי גודלו ומעלתו. ומתוך שבני ישראל ירגילו עצמם לחנות איש על דגלו לבית אבותם, תתגבר בהם מידת הדרך ארץ שהינה בסיס ואבן יסוד לקיום דברי התורה הקדושה.

בזמן שהאדם מכיר את מקומו ופועל על פי הסדר שנקבע בעבורו מראש, הרי שכל חייו הפרטיים מקבלים משנה תוקף של סדר וארגון, ובשעה שאדם מאורגן ומסודר בענייניו הוא יכול להגיע לידי סדר וזמנים בעבודת ה'. ומכיוון שכל חייו של היהודי דורשים ממנו דיוק וסדר, לפיכך מציאות זו שבה הוא מרגיל עצמו למידה טובה - יכולה להועיל לו עד מאוד בעבודת ה'. וכבר אמרו חז"ל (עי' תנחומא לך לך ט) "מעשה אבות סימן לבנים" ולפיכך מציאות זו שבני ישראל חנו סביב המשכן איש על דגלו על פי הסדר שקבע בעבורם הקב"ה, חינכה והרגילה אף את הדורות הבאים אחר כך לחיות את חייהם על פי זמנים וסדר אשר הינם בסיס ויסוד למהלך חייו של שומר תורה ומצוות.

כמו כן אדם המקפיד לחיות את חייו בארגון וסדר, כתוצאה ישירה מכך גם מראהו החיצוני מסודר ומוקפד. וידועים הם דברי הגמרא (שבת קיד, א) שתלמיד חכם שיש רב על בגדו חייב מיתה, כיון שבגדיו המלוכלכים מביאים לידי חילול ה'. ומן העבר השני כאשר תלמיד חכם מופיע בציבור בלבוש נקי ומסודר הרי שבכך הוא גורם לקידוש ה', והופעתו הנקייה אף בכוחה למשוך לב יהודים טועים אל אביהם שבשמים, בכך שרואים הם שיהודים שומרי תורה ומצוות אינם מתוך עוני והזנחה אלא אדרבה, המראה החיצוני מוכיח על חייהם הטובים.

נקודה נוספת הראויה לציון היא העובדה שהמושג 'דגל' מרמז על ייצוג ופרטיות. והוכחה לכך ניתן לראות מכך שכל מדינה עצמאית נושאת דגל משלה אשר מעניקה לה את חרותה האישית. ונראה לומר שבזמן שבני ישראל היו חונים סביב אוהל מועד איש על דגלו לבית אבותם על פי הסדר שנקבע בעבורם מראש, כתוצאה מכך חירותו ופרטיותו של כל שבט וכל משפחה היו נשמרים, כאשר אין פתח של אוהל אחד מכונן כנגד פתח של האוהל השני. ולעומת כן אם היו חונים כל ישראל בצוותא ולא על פי חלוקה מסודרת של דגלים, אזי במצב שכזה הבלבול היה שולט בכל, עד כדי מציאות שבה פתחי האוהלים היו מכוונים זה כנגד זה.

חיים בפרשה

ממשנתו של הקדוש רבינו חיים בן עטר זיע"א

"כל יצא צבא בישראל". (א. כ)

"כל יצא צבא" - אמר הכתוב כן בכל פרטי המספר, לומר שלא היה אחד מכל הבאים לכלל המספר שלא היה ראוי לצאת בצבא, אלא כולן 'גבורי כח'. והוא אומר "כל", פירוש כל אחד מהם יוצא צבא.

וזה נס שאינו באומות, שאי אפשר שלא ימצא בכל המספרים שלהם אחד שאינו ראוי לצאת בצבא.

מן המעיין

"זיהי כל בכור זכר במספר שמת מבוך חדש ומעלה לפקדיהם שנים ועשרים אלף שלשה ושבעים ומאתים". (ג. מג)

מנינם המועט יחסי של שבט לוי, נדרש לעיונם של פרשני התורה. וכבר העיר הרמב"ן כי זה תימה; איך לא יהיו עבדיו וחסידיו ברוכי ה' כשאר כל העם?

כמה ביאורים נאמרו לכך.

רש"י (בפרשת ויצא. בראשית כט. לד) תולה זאת משום שיהארונו היה מכלה בהם.

הרמב"ן עצמו מסביר את מיעוט שבט לוי בכך שבעצם הריבוי הלא טבעי שהיה במצרים היה בכך ענין מיוחד, שאמר הקב"ה "כאשר יענו אותו כן ירבה", ולכן שבט לוי שלא היה בכלל השעבוד - לא היה בכלל הברכה.

לדעת בעל **צור המור**, רבי אברהם סבאע, מכיון ששבט לוי היה כל עסקם בתורה, כבר בהיותם במצרים, הותש כוחם ומיעוטו בפריה ורביה.

האברבנאל סובר שריבוי בני ישראל למעלה מדרך הטבע, נועד ליישוב ארץ ישראל כדי שלא תרבה עליהם חית השדה, אך שבט לוי בהיותם רק עבדי ה' מסביב לבית המקדש, די להם שיתרבו כדרך הטבע.

סברא נוספת מצאנו **בהעמק דבר**, שהרי כלל נקוט בידיו שכל המשובח - גידולו יקר וקשה לצאת אל הגמר. ולכן שבט לוי בהיותם משובחים ביותר, לכן נתאחר גידולם עד שבאו לארץ ישראל.

"אל תכריתו את שבט משפחת הקהתי מתוך הלויים". (ד. יח)

ומהי העצה למנוע את האסון של הכרתת משפחת הקהתי?

רבי עובדיה ספורנו מוצא את התקנה לכך בהמשך הכתוב: "וזאת עשו להם וחיו ולא ימתו בגשתם את קדש הקדשים אהרן ובניו יבאו ושמו אותם איש איש על עבדתו ואל משאו".

ופירוש הדברים; אל תניחו את המשאות באופן שיזכה בהם כל הקודם, כי בזה האופן יקרה שידחפו זה את זה ויחללו את הקודש, וזה יהיה סיבה להכריתם, כמו שסיפרו חז"ל שקרה בתרומת הדשן.

מסילות לאמונה

פרקים במסילות ישרים וארחות צדיקים

"הרי אמרו חכמים שמחלוקת אחת בבית - דוחה מאה פרנסות. ואם כן מה ארוויח אם אתקוטט איתך על הבזבזים, הרי בעקבות הקטטה בינינו ארוויח אולי פרנסה אחת, ואז אני אדע שאת לא תבזבזי יותר, אבל מצד שני אני אפסיד את כל המאה הפרנסות שהחכמים מבטיחים לי שאפסיד. ואם כן בנוסף לכך שהמחלוקת אינה משתלמת מבחינה רוחנית, הרי הדבר גם אינו משתלם לי גם מבחינה 'עסקית', ולכן אמשיך לחיות איתך בשלום ושלוה..."

קטטה דוחה פרנסה

סיפור זה צריך להיות נלמד היטב היטב בכל בית יהודי באשר הוא. יש בעל בית העובד למחייתו בכמה וכמה משרות הגונות, בבוקר הוא רואה חשבון של מפעל גדול, אחה"צ הוא עובד במשרה נוספת של יועץ כלכלי לחברה שיווקית גדולה, ואם כל זה לא מספיק - את שעות הלילה הוא מקדיש למשרה שלישית.

ובכל זאת הפרנסה ממנו והלאה.

והכל עומדים ותמהים: היתכן?

כיצד אפשר להסביר שלמרות כל המאמצים שהוא משקיע במשרותיו, אין לו במה לכלכל את ביתו?

התשובה לכך מצויה בדברים שהיו בפיו של הצדיק ההוא. קטטה אחת דוחה מאה פרנסות.

יכול אדם לעבוד ולעבוד, ולהתייגע על פרנסתו יומם ולילה, ובמצואות ישאר ביתו ריקן מן הכסף, וכל זאת בגלל הקטטה שנפלה בינו ובין אשתו.

לפני שאנחנו פותחים במחלוקת ובקטטה בתוך ביתנו, נדע שזה פשוט אינו 'משתלם'.

לוותר האחד לרעהו

והיא גופא; מתוך הקושי בנושא זה, יכולים אנו ללמוד על חשיבותו ונחיצותו בכל בית, וזו בדיוק הסיבה שהיצר הרע מוצא כאן את הבקעה להתגדר בה...

יודע הוא היצר הרע היטב, שברגע שבני הזוג לא יוותרו איש לרעהו, אפשר 'לומר שלום' לשלום בית היהודי. העוסקים בפתרון בעיות בשלום הבית, יודעים לספר שאחד העניינים הגורמים לוויכוחים תמידיים ומביא להפרעות קשות באווירה הביתית - הוא כאשר אחד מן הצדדים הבעל או האשה, מבזבזים את כספם לרוב, ואילו הצד השני מבקש לחסוך ולשמור את הכסף לדברים חיוניים.

כאשר אנו שומעים על מריבות בבית, קיימת סבירות רבה שהדבר נוצר כתוצאה מהסיבה הנ"ל, שכן מדובר בתכונות נפש של חסכוניות מול בזבזנות, ומי שלוקה במידה זו, קשה לו לוותר ולהתגבר על עצמו.

על כך מספר הרב זילברשטיין:

"בימי ילדותי בעיר טבריה ת"ו, זכיתי להתקרב לרבי מוטלה סלונמיצ'ר זצ"ל, שכינה כאדמו"ר הבלתי מוכתר של חסידי סלונים בעת ההיא. הצדיק הזה סיפר פעם על אשתו של צדיק אחד, מתלמידיו של רבי פנחס מקוריץ, שהיתה מפזרת את כספי הבית והוצאותיה גברו בהרבה על ההכנסות".

"למרות שהקדמנו ואמרנו שדבר זה מהווה עילה למריבה, הרי שבביתו של הצדיק ההוא לא התערערו היחסים בגין זה. מעולם לא התרגז צדיק זה ולא הקפיד על אשתו".

"פעם, בעת רצון, אמר לה בעלה: שמעתי שאת מוציאה כספים הרבה יותר ממה שאנחנו מרוויחים, אבל למרות הכל ברצוני להודיע לך שלא אתקוטט איתך בנושא הזה, ואני אמשיך לכבד אותך ולהעריך את יתר מעלותייך".

הצדיק הסביר את דבריו, ואמר:

לקח מאלף לימדה אותנו התורה בשעה שיתרו הגיע אל המדבר ופגש שם את חתנו. וכך מספרת לנו התורה "ויצא משה לקראת חתנו וישתחו וישק לו וישאלו איש לרעהו לשלום ויבאו האהלה" (שמות יח. ז).

והשאלה הנשאלת היא; לשם מה צריכה היתה התורה לכתוב שמשה ויתרו שאלו איש לרעהו לשלום? הרי כל שני אנשים הנפגשים ביניהם, עושים כך, ובוודאי חתן וחמיו, שלא ראו זה את זה כל כך הרבה זמן. ואם כך פשיטא ששאלת השלום היתה הדבר הראשון שעשו משה ויתרו.

אלא בקשה התורה להודיע לנו עד כמה גדול השלום:

כאשר משה החל לדבר עם חותנו, מדגיש הרב יצחק זילברשטיין שליט"א בספרו "ברכי נפשי", הוא לא התחיל לספר לו על יציאת מצרים ולא על קריאת ים סוף ולא על המון, כי אם על השלום. וללמדנו שהשלום הוא הדבר החשוב ביותר. והתורה דורשת מהאדם לחיות בשלום עם הבריות, ולא להיות שרוי במחלוקת עם שום אדם. ואם כך עם כל הבריות, עם אשתו על אחת כמה וכמה. את כל המאמצים שבעולם חייב אדם להשקיע בנושא זה, על מנת ליצור בבית אווירה של אחדות ושלום.

הדבר הראשון, והקשה מכולם, שצריך לעשות כדי להשכין שלום בבית הוא לוותר. ומי כמונו, בשר ודם, יודע עד כמה קשה, קשה עד מאד,

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

פעם אחת, בשעה שרבי חיים פינטו זיע"א עסק בלימודו הקבוע בספר הזוהר הקדוש, הוא חש לפתע כי אווירת הקדושה שהיתה סביבו - נמוגה ואיננה.

כשנשא הצדיק את עיניו, הבחין באשה אחת בת עירו שהגיעה לביתו, וביקשה דרך תשובה על חטא חמור של גילוי עריות שהיא נכשלה בו. דברי האשה שנאמרו בכנות, מתוך דמעות של חרטה אמיתית, המחישו לצדיק עד כמה היא מעונינת לשוב בתשובה שלימה.

רבי חיים זיע"א, השמיע בפני האשה החוטאת דברי תוכחה נוקבים, בענין קדושת הבית היהודי וטהרת המשפחה, תוך כדי שהוא מציין באזניה ומפרט את סדר התשובה שעליה לעשות, אם חפצה היא בחיים נצחיים.

כשקבלה עליה האשה את כל דרך התשובה ותיקון המעשים, כפי שהורה לה הצדיק, שכללו בין היתר, תעניות, שינוי מקום המגורים ותפילות רבות, הוא ברך אותה והבטיח לה: "בעזרת השם, לאחר שתתקני את דרכיך ותשובי בתשובה שלימה, תזכי להתחתן ולהקים בית נאמן בישראל".

חלפו להם מספר שנים, וביום אחד הגיע יהודי מהעיר אגאדיר לביתו של רבי חיים זיע"א, כדי לקבל את ברכתו. רבי חיים זיע"א התענין במצבו האישי וכששמע כי הוא אלמן, פנה אליו ושאל אותו אם הוא מעונין לפתוח פרק חדש בחיי הנישואין.

כשזה השיב לצדיק כי אכן הוא חפץ להינשא בשנית, שאל רבי חיים זיע"א את בני ביתו, על אודות האשה שנפרדה מבעלה, ואלו השיבו לו כי אכן הם שמעו שהיא שבה בתשובה שלימה, וקיימה את כל סדר התשובה שרבי חיים זיע"א ציוה עליה. בני הבית ידעו עוד להוסיף ולספר בשבחה, שהיא שרויה בתעניות זה תקופה ארוכה בכל יום שני וחמישי, כדי לכפר על חטאה הגדול.

רבי חיים זיע"א, ראה כי לפניו הזדמנות להקים בית נאמן בישראל, ושידך בין השניים שהקימו בית בקדושה ובטהרה.

כפי הידוע בני הזוג עלו לגור בארץ ישראל, והקימו משפחה לתפארת.

